

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ช.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพมาตรฐานการต่อเชิงมาที่ ๑

กู้นักเรียนสอบ

นักวิชาการอบรมและฝึกอาชีพ (ด้านสามัญ)

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ความรู้ด้านสามารถที่ใช้เฉพาะตัวแห่งนั่ง

1. ความรู้ที่จำเป็นและความรู้เรื่องกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการสอน

1. จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น

2. พระราชบัญญัติคุลียาธรรมและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดียาธรรมและครอบครัว พ.ศ. 2553

-หมวด 1 บททั่วไป

-หมวด 3 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

-หมวด 4 คุณย์ฝึกอบรม สถานศึกษา สถานฝึกอบรม และสถานแห่งน้ำทางจิต

-หมวด 5 การฝึกอบรม

3. พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบังคับฟืนฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. 2561

4. ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

-ว่าด้วยการดำเนินงานสถานแรกรับ และคุณย์ฟิกและอบรมเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2547

-ว่าด้วยสิ่งของต้องห้ามในสถานที่ควบคุม พ.ศ. 2556

5. ความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์

2. ความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน และความรู้เรื่องกฎหมายและระเบียบราชการสำหรับการปฏิบัติงาน

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

2. พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัชญาภัย พ.ศ. 2551

3. จรรยาบรรณในวิชาชีพครู

4. การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

5. การจัดการเรียนรู้และ การจัดการชั้นเรียน

6. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

7. จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาป้องกันเสื่อมทางจิตใจ ตลอดจนผู้เรียนด้านศักยภาพ

ปี 64

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร. 081-498-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

**คู่มือสอบนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ)
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน**

รวมรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

ผลงานลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 270 บาท

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง มั่วชุมนสช่องาจารย์อัจฉันท์นี มั่วชุมน (พิเศษรุ่งย่าน น. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 081-496-9907, 0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร 0-2718-6274 line id: 0627030008

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ

(ด้านสามัญ)

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

เติมยำ

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 270.-

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือเตรียมสอบตัวแหน่งนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ(ค้านสามัญ) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียนเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สนใจสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ภายใต้หลักการสอนที่ถูกต้อง ด้วยทุกส่วนที่คำนึงถึงผลลัพธ์ในการสอบ ใจเย็น ไม่รีบ ไม่ประมาท ให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอย่างดีที่สุด พร้อมก้าวเดินเข้าสู่ห้องสอบ ที่สำคัญที่สุดคือ หนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอย่างดีที่สุด พร้อมก้าวเดินเข้าสู่ห้องสอบ

ท้ายนี้ ขอแสดงความยินดีกับสถาบันคุณภาพทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ สามารถอ่านเรื่องขึ้นมาเป็นเล่ม ได้ พร้อมกับนักศึกษาทุกท่าน ขออวยพรให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับภาษาพินิจและคุณธรรมของเด็กและเยาวชน	1
➤ พระราชบัญญัติสถาบันและครอบครัวและวิธีพิจารณาตัดเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2558	4
◆ แนวข้อสอบ พ.ร.บ. สถาบันและครอบครัวและวิธีพิจารณาตัดเยาวชน	
และครอบครัว พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2559	58
➤ พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟันฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิด พ.ศ. 2561	72
◆ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.การบริหารการแก้ไขบำบัดฟันฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิด พ.ศ. 2561	86
➤ จะเป็นกรรมพินิจและคุณธรรมของเด็กและเยาวชนว่าด้วยการดำเนินงานสถานแห่งรัฐ และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2547	89
➤ จะเป็นกรรมพินิจและคุณธรรมของเด็กและเยาวชน ว่าด้วยสิ่งของสิ่งท้ามในสถานที่ควบคุม พ.ศ. 2556	97
➤ ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น	100
◆ แนวข้อสอบ ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น	132
◆ แนวข้อสอบ ความรู้พื้นฐานด้านคณิตศาสตร์	136
➤ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	150
◆ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562	170
◆ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551	188
➤ รายบารุงวิชาชีพครู	190
◆ แนวข้อสอบ เรื่องรายบารุงวิชาชีพครู	199
➤ การวัดและประเมินผลการศึกษา	206
◆ แนวข้อสอบ การวัดและประเมินผลการศึกษา	221
➤ การตัดการเรียนรู้และการตัดการเขียนเรียน	238
◆ แนวข้อสอบ การบริหารจัดการชั้นเรียน	245
◆ แนวข้อสอบ หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร	250
➤ จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาศึกษาและจิตวิทยาให้ศ้าปรีกษา	256
◆ แนวข้อสอบจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาศึกษาและจิตวิทยาให้ศ้าปรีกษา	268

๓ ความรู้เกี่ยวกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตราครุฑ่าห์ ได้แก่ ตราชุดคือ เครื่องชั่งให้รู้หนักเบา หมายถึง ความรับผิดชอบ ในการพดุงความยุติธรรมให้สัตติเสถียร ปราศจากอคติ

ดอกบัว	หมายถึง	คุณธรรม ความรู้
พญานาค	หมายถึง	อำนาจ ความเข้มแข็ง การปกป้องคุ้มครอง
สีน้ำเงิน	หมายถึง	พระมหาภัยตระร์
สีทอง	หมายถึง	เป็นสื่องค์ประกอบของเครื่องหมาย หมายถึง ความรุ่งเรือง ศักดิ์ศรี ความส่งงาน

➤ประวัติความเป็นมากรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ก่อนเกิดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ขบวนที่ใช้กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 มีการควบคุมเด็กที่กระทำผิดโดยในปี พ.ศ. 2450 ได้ขัดตั้ง โรงเรียนดัดสันดานขึ้นที่เกาะสีชัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เพื่อควบคุมผู้กระทำผิดซึ่งมีอายุระหว่าง 10-16 ปี อยู่ในความดูแลของกรมตำรวจนายาในเวลาต่อมาได้โอนไปอยู่ในความดูแลของกรมราชทัณฑ์

หลักจากนั้นเมืองราชบััญญัติราชทัณฑ์ทุทธศักราช 2479 และพระราชบัญญัติขัดการฟิกและอบรมเด็กบาง จำพวกพุทธศักราช 2479 วางหลักปฏิบัติต่อนักไทยผู้ใหญ่กับนักไทยเด็ก และเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนดัดสันดานมา เป็นโรงเรียนฝึกอาชีพพร้อมทั้งข้ายามตั้งที่ดำเนินการให้ สำหรับเด็ก จังหวัดพะรังนครศรีอยุธยา และเมื่อปี 2501 กรมราชทัณฑ์ได้โอนกิจการ โรงเรียนฝึกอาชีพไปให้ กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการซึ่งกรมประชาสงเคราะห์ ได้รับเด็กไว้ฝึกอบรม ณ เยาวชนสถาน บ้านหัวไทร จังหวัดราชบุรี

รัฐบาลเห็นว่าการปฏิบัติต่อเด็กในระหว่างขับกุมหรือพิจารณาคดีโดยใช้วิธีการเข่นเดี่ยวกับผู้ใหญ่นั้นเป็น วิธีการที่ไม่เหมาะสม และเป็นผลเสียต่อเด็กเชิง ให้ตราพระราชบัญญัติขัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และกระทรวงยุติธรรม ได้เปิดดำเนินการ ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2495 มีที่ทำการชั่วคราวที่ศาลแขวงพระนครใต้ (เดิม) ดำเนินการด้านน้อย อำเภอสัมพันธวงศ์ จังหวัดพระนคร ซึ่งภายหลังได้ข้ายามอยู่อาคารที่ถนนราชินี ใกล้ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ต่อมาเห็นความสำคัญของสถาบันครอบครัวว่ามีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาของเด็กและเยาวชนจึงนำ คดีครอบครัวมาพิจารณาในศาลนี้ด้วย โดยยกเลิกกฎหมายเดิมทั้งสองฉบับและให้ใช้พระราชบัญญัติขัดตั้งศาล เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 แทน พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อศาลคดีเด็ก

คู่มือสอนวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 2

และเยาวชนและสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก มาเป็น ภาคเยาวชนและครอบครัว และสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน

เมื่อกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเกิด

กรมก่อกำเนินโดยมาตรา 33 (6) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 99 ก. เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2545 ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ 3 ตุลาคม 2545 และได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 มีหน่วยงานในสังกัด 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเลขานุการกรม ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนกรุงเทพมหานคร สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็ก และเยาวชน โดยการกิจของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเดิมนั้นถูกแยกส่วนการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ไปอยู่ที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแทน และกรมได้เปิดดำเนินการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ครบทุกจังหวัด เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 ส่วนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมีประจำอยู่ทั่วประเทศ รวม 19 ศูนย์

ภายหลังกรมเกิดแล้วมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายอีกครั้งหนึ่ง คือ ได้ยกเลิกกฎหมายเดิมและ ใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2553 โดยมีผลให้ใช้บังคับเมื่อพื้นที่ร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

➤ วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดี แก่เด็กและเยาวชนภายใต้กระบวนการยุติธรรม”

➤ พันธกิจ

1. พิทักษ์ผู้เยาว์เพื่อสวัสดิภาพและอนาคต
2. ยกระดับคุณภาพและการดูแล แก้ไข บำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชน
3. พัฒนาบุคลกรและระบบงานให้มีประสิทธิภาพ

➤ ภารกิจ

1. พิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้เยาว์และครอบครัวที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมการใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือกและมาตรการอื่นๆ
2. ดำเนินการค้านคดี ด้านการป้องกัน บำบัด แก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาและส่งเสริมให้ดี ตามประเมินผล
3. ประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรมและป้องกันการกระทำการพิเศษของเด็กและเยาวชน
4. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนากฎหมาย รูปแบบและวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน
5. พัฒนาการบริหารจัดการและบุคลากรด้วยระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

➤ ค่านิยมร่วม(UKED)

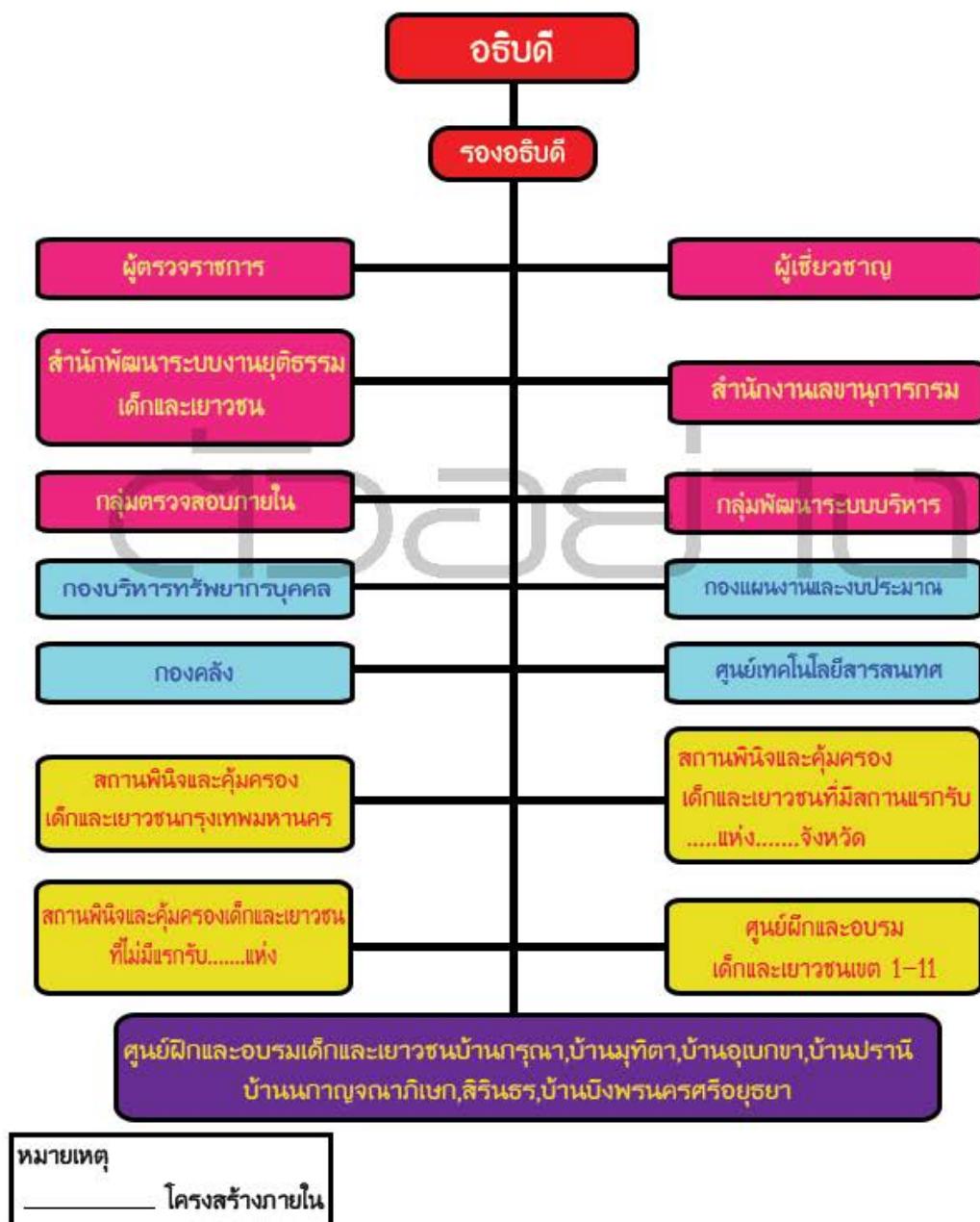
สามัคคี (Unity) มีเมตตา (Kindness) มุ่งมั่น (Effort) พัฒนาเด็กและเยาวชน (Development)

คู่มือสอนนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๓

➤ นโยบายและยุทธศาสตร์

1. พัฒนาการบ้านบัด แก้ไข ฟื้นฟู ให้เด็ก และเยาวชนกลับคืนสู่สังคม
2. ส่งเสริมนบทบาทและสนับสนุนเพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรมในเด็กและเยาวชน
3. ขยายคุณลักษณะเด็กและสวัสดิภาพของเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมเต็มรูป
4. เศริมสร้างและพัฒนาบุคลากรและระบบงาน

➤ โครงสร้าง

คู่มือสอนกิจกรรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4

พระราชบัญญัติ

ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

พ.ศ. ๒๕๕๗

กฎหมายพื้นฐานเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๖๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วอย่างเป็นทันทีในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก”^(๑) หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่ยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

“คดีเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัตินี้

“คดีครอบครัว” หมายความว่า คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับครอบครัว

“คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ” หมายความว่า คดีที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือบุคคลในครอบครัว

“คดีธรรมดा” หมายความว่า คดีอื่น ๆ นอกจากคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ศาลเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว”^(๒) หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษ และศาลฎีกา

“ศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษ”^(๓) หมายความว่า ศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษ

“ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษ”^(๔) หมายความว่า ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษ

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ศูนย์ฝึกและอบรม” หมายความว่า ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู” หมายความว่า มาตรการที่กำหนดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสนับสนุนเด็กหรือเยาวชนให้สามารถอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้โดยปกติสุข เช่น การรับค่าปรึกษา แนะนำ การ

^(๑) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗/ตอนที่ ๓๒ ก/หน้า ๑๒/๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

^(๒) มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เด็ก” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

^(๓) มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๘

^(๔) มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ศาลอุทธรณ์คดีชั้นัญพิเศษ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๘

คู่มือสอนนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๖

เข้าร่วมกิจกรรมบำบัด การเข้าร่วมกิจกรรมทางเลือก การศึกษา หรือการฝึกอาชีพหรือวิชาชีพ

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูโดยมีการควบคุม

“ผู้อำนวยการสถานพินิจ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรม” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

“พนักงานคุณประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานคุณประพฤติตามกฎหมายอื่น

“ผู้ช่วยพนักงานคุณประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุณประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานศึกษา สถานฝึกและอบรมหรือสถานแห่งนำทางจิต เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำการใดหรือเป็นจำเลย หรือเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้ลงโทษ หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

“คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการใด อายุต่ำกว่าสิบห้าปี ให้อัยการดำเนินคดี ให้อัยการดำเนินคดีเด็กหรือเยาวชนนั้นในวันที่การกระทำการใดก็ได้นั้น

มาตรา ๖ ให้บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนนัญญาคุณประพฤติธรรม ประมาณวักษะหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมาณวักษะหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับแก่คดีเยาวชนและครอบครัวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้^(๑)

ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด มีอำนาจออกกฎหมายระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน^(๒)

กฎกระทรวงข้อบังคับประกาศหรือระเบียบเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

ศาลเยาวชนและครอบครัว

^(๑) มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ประธานศาลอุทธรณ์คดีเยาวชนพิเศษ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

^(๒) มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

^(๓) มาตรา ๗ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๙ ให้จัดตั้ง

(๑) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางขึ้นในกรุงเทพมหานคร และให้มีเขตอำนาจศาลครอบคลุม

กรุงเทพมหานคร

(๒) ศาลเยาวชนและครอบครัวขึ้นในทุกจังหวัด และให้มีเขตอำนาจศาลครอบคลุมจังหวัดนั้น

ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใดที่มีศาลจังหวัดมากกว่าหนึ่งศาล หากมีความจำเป็นจะเปิดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดที่ยังไม่ได้มีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้นอีก ก็ได้ ทั้งนี้ จะเปิดทำการเมื่อได้ให้ประกาศโดยพระราชนูญฎีกาและให้ระบุเขตอำนาจศาลเดิมหรือแผนกเดิมและแผนกที่จัดตั้งขึ้นใหม่ไว้ในพระราชบัญญัติด้วย

มาตรา ๑๐ การจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ให้กระทำโดยพระราชนูญฎีดังต่อไปนี้
เขตอำนาจของศาลนั้น ไว้ด้วย และจะเปิดทำการเมื่อได้ให้ประกาศโดยพระราชนูญฎีกา

เมื่อได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขึ้นในจังหวัดที่มีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เปิดทำการอยู่แล้ว ให้อธิบายว่าเป็นการยุบเลิกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น และให้โอนบรรดาศักดิ์ที่ค้างพิจารณา ในแผนกดังกล่าวไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดที่จัดตั้งขึ้น

มาตรา ๑๑ ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษารือมีคำสั่งในคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีอาญาที่มีข้อหาร่วมกันหรือเยาวชนกระทำความผิด

(๒) คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดากล่าวโอนมาตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง

(๓) คดีครอบครัว

(๔) คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๕) คดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๑๒^{๔๑} ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ ไม่ว่า ปัญหานั้นจะเกิดขึ้นในศาลเยาวชนและครอบครัว หรือศาลยุติธรรมอื่น ให้ศาลนั้นรือการพิจารณาพิพากษากดีไว้

ชั่วคราวแล้วเสนอปัญหานั้นให้ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั่นัญพิเศษเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์คดีชั่นัญพิเศษให้เป็นที่สุดในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าตามคำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์คดีชั่นัญพิเศษให้เป็นที่สุดในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลเดิมโอนคดีไปยังศาลดังกล่าว และให้อธิบดีกระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วในศาลเดิมก่อนมีคำพิพากษามาไม่เสียไป เว้นแต่ศาลมีรับโอนคดีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการโอนคดีในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลมีต้นอื่นใดในท้องที่นั้นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๑๔^{๔๒} ในระหว่างการพิจารณาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว แม้ จำเลยจะมีอายุครบสิบแปดปีบวบบูรณาំสำหรับคดีอาญา หรือผู้เยาว์จะมีอายุครบสิบปีบวบบูรณาំหรือบรรลุนิติภาวะแล้ว

^{๔๑} มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

^{๔๒} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคดีเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

คู่มือสอนนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน&

ด้วยการสมรสสำหรับคดีครอบครัว ให้ศาลอันนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จสำนวน และถ้าจะมีอุทธรณ์หรือฎีกา ก็ให้เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์คดีข้านั้นๆพิเศษหรือศาลมีฎีกาที่จะพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้ศาลดังกล่าวคงมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าข้อเท็จจริงเรื่องอายุหรือการบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสของบุคคลที่เกี่ยวข้องผิดไป หรือศาลอื่นได้ได้รับพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๒ ซึ่งถ้าปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลดังกล่าวไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อนกพร่องดังกล่าวไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอนawanและการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดากลับศาลมีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเสียไป

ถ้าข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งปรากฏขึ้นในระหว่างการพิจารณา ไม่ว่าในศาลอันดังต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลมีฎีกา ให้ศาลอันนั้นฯ โอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๕ ในศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาล ให้มีผู้พิพากษาและผู้พิพากษาร่วมบทบาทตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๖ การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตุลาการ ศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นผู้มีอัชญาตี้และความประพฤติเหมาะสมที่จะปักครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน และเป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว

ผู้พิพากษากำหนดเงื่อนไขและครอบครัวจะเป็นผู้พิพากษาในศาลอันดังต้นอันด้วยกันได้

มาตรา ๑๗ ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคน รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางสองคน และเลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคนซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการราชการคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกากำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนก็ได้

ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดศาลละหนึ่งคน ในกรณีที่มีการจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดใด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดหนึ่งคน และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวมีฐานะเช่นเดียวกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด

มาตรา ๑๘ เมื่อตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้ทำการแทนถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้มีอำนาจสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้มีอำนาจสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจจัดตั้งมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

คู่มือสอนนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๙

จังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวว่างลง หรือผู้ด้ำรังดำเนินการดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ผู้พิพากษาผู้มีอำนาจสูงสุดในศาลหรือแผนกนี้เป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้พิพากษาผู้มีอำนาจสูงสุดในศาลหรือแผนกนี้ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาผู้มีอำนาจสูงสุดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ประธานศาลฎีกอาจสั่งให้ผู้พิพากษาศาลได้คดีนี้เป็นผู้ทำการแทนก็ได้

มาตรา ๑๕ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้รับผิดชอบงานของศาลเยาวชน และครอบครัวทั่วราชอาณาจักร โดยให้มีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นและอธิบดีผู้พิพากษาภาคตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติธรรม

มาตรา ๒๐ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับ รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติธรรม และให้มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ให้อธิบดีผู้พิพากษาภาคมีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวกับศาลเยาวชนและครอบครัวที่อยู่ในเขตอำนาจของตน และให้เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานธุรการของศาลเยาวชนและครอบครัวที่อยู่ในเขตอำนาจของตนตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน และครอบครัวกลางมอบหมาย เมื่อมอบหมายแล้วให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน และครอบครัวกลางมอบหมายไปยังสำนักงานศาลฎีธรรม

มาตรา ๒๒ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับผู้พิพากษาหัวหน้าภาคตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติธรรม

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ ศาลเยาวชนและครอบครัวต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสอง คน และผู้พิพากษาร่วมกันซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ ต้องเป็นศตรี จึงเป็นองค์คณะพิจารณาคดีได้ ส่วนการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนี้ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยองค์คณะพิจารณาคดีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามคะแนนเสียงฝ่ายข้างมากของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาร่วมกันที่เป็นองค์คณะพิจารณาคดีนั้น ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวจะต้องมีผู้พิพากษาร่วมกันเป็นองค์คณะหรือไม่ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕๗

มาตรา ๒๔ ในคดีซึ่งอยู่ในอำนาจของอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว หรือผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนโสดหนึ่งตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติธรรม ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เห็นว่า ในการพิจารณาคดีนี้มีเหตุอันสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาร่วมกันได้คุณหนึ่งนั่งพิจารณาร่วมกับตนหรือร่วมกับผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวที่ได้ หรือจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนโสดหนึ่งร่วมเป็นองค์คณะด้วยก็ได้ และให่องค์คณะเข่นว่านี้มีอำนาจพิพากษาคดีตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ

คู่มือสอนนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) กรมพนิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 10

ภาคยุติธรรม

มาตรา ๒๕ ผู้พิพากษามาตรบตามมาตรา ๑๕ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้แต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้เป็นผู้พิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่ได้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้แต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้เป็นผู้พิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชน ดังต่อไปนี้

(๑)^[๑๖] มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร

(๒) มีหรือเคยมีบุตร หรือเคยอบรมเด็กดูแล หรือเคยทำงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน หรือครอบครัว มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

(๓) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชน ความรู้ด้านความรู้ดังต่อไปนี้ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นผู้พิพากษามาตรบ

(๔) มีความสุขมีมนุษยธรรม ทัศนคติ อธิบายศัพด์ และความประพฤติเหมาะสมแก่การพิจารณาคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว

(๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือทนายความ

ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้พิพากษามาตรบจะต้องได้รับการอบรมความรู้และผ่านการทดสอบในเรื่อง เอกสารนัยและ การพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับพิจารณา การลังคมสงเคราะห์การให้คำปรึกษาแนะนำ และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตลอดจนหน้าที่ของคุ้มครองเด็ก เยาวชน หัวหน้าศาลจังหวัด หรือผู้พิพากษา หัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งตนจะเข้าสังกัด แล้วแต่กรณี ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเที่ยงธรรม และรักษาความลับในราชการ

(วรรคสาม)^[๑๗] (ยกเลิก)

มาตรา ๒๕/๑^[๑๘] ผู้พิพากษามาตรบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากความประพฤติไม่ดี ไม่เหมาะสม ไม่ต่อไปอีก ก็ได้ ผู้พิพากษามาตรบที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากความประพฤติไม่ดี ไม่เหมาะสม ไม่ต่อไปนักว่าผู้พิพากษามาตรบคนใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้มีการประเมินผลงาน ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และการประเมิน สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษามาตรบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้แต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๖ ผู้พิพากษามาตรบเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งคุ้มครองเด็กและเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๗^[๑๙] ผู้พิพากษามาตรบพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

^[๑๖] มาตรา ๒๕ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

^[๑๗] มาตรา ๒๕ วรรคสาม ยกเลิก โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

^[๑๘] มาตรา ๒๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

^[๑๙] มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

(๑) ออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๒๕

(๖) ขาดการปฏิบัติหน้าที่ตามเวรปฏิบัติการที่กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือกระทำการใด ๆ ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการตุลาการแล้วจะต้องพ้นจากตำแหน่งพระอุปถัลงโทยได้ออก ปลดออก หรือให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(๗) ไม่ผ่านการประเมินผลงาน ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕/๑

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ตำแหน่งผู้พิพากษามาสมบทว่าลงพระแทบทุกอันออกจากถึงคราวออกตามวาระตามมาตรา ๒๓ (๑) จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งดึงบุคคลที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมคัดเลือกเป็นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ ให้ผู้พิพากษามาสมบทซึ่งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๗ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดແຜนกดีเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณี กำหนดเริ่มปฏิบัติการของผู้พิพากษามาสมบทซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่

ผู้พิพากษามาสมบทที่นั่งพิจารณาคดีใด จะต้องพิจารณาคดีนั้นจนเสร็จ เว้นแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ เพราะเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจัดให้ผู้พิพากษามาสมบทอื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้พิพากษามาสมบทจะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๐ ให้นำบทัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัยสำหรับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมนำไปใช้บังคับแก่ผู้พิพากษามาสมบทด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ในระหว่างพิจารณาคดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจขอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ จิตวิทยา การให้คำปรึกษาแนะนำ การสังคมสงเคราะห์หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น มาให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความเห็นเกี่ยวกับสภาพร่างกาย สภาพจิต สวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว คู่ความ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญให้ได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พักและ

ค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจาก
กระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๒ ให้สถานที่ที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้เด็ก เยาวชน บุคคลในครอบครัวคู่ความ
หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ารับการตรวจรักษา หรือรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๓ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีหน้าที่ในการรับจดแจ้งส่วนราชการและองค์การด้าน
เด็ก เยาวชน สตรี หรือครอบครัว ที่ประสงค์จะปฏิบัติงานด้านแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ด้านการสังคมสงเคราะห์ หรือด้าน
ให้คำปรึกษาและนำร่วมกับศาลเยาวชนและครอบครัวแห่งท้องที่นั้น ๆ

หมวด ๓

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๔ สถานพินิจเป็นหน่วยงานในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม
มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชา

ให้อธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๓๕ ให้จัดตั้งสถานพินิจขึ้นในทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร
วันปีดทำการ เขตอำนาจ แมลงการแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจออกเป็นสาขาต่าง ๆ ให้เป็นไป
ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นและ โดยเฉพาะ
ให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ ศติปัญญา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย
สภาพจิต นิสัย อารชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดและของบิดา มารดา ผู้ปกครอง
หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุ
แห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาลหรือเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบ
ที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

(๒) ควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือการ
พิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๓) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการสร้างเคราะห์ แก้ไขและ
บำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อย

(๔) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการตรวจรักษาและพยาบาล
เด็กหรือเยาวชนในระหว่างการสอบสวน การพิจารณาคดี หรือการควบคุมด้ำในสถานพินิจ

(๕) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการจัดการศึกษา การ
ฝึกอบรม หรือการดูแลอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม

(๖) สืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวในคดีครอบครัว รวมทั้งจัดให้แพทย์หรือจิตแพทย์

ตรวจสอบสภาพร่างกาย หรือสภาพจิตของคุณภาพในกรณีที่คาดว่ามีผลลัพธ์ตามมาตรฐาน ๑๕๒

(๗) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริง รวมทั้งเสนอความเห็นต่อศาลในคดีครอบครัวตามมาตรา ๑๖๗

(๘) ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยทั่วไป ขัดขวางสิทธิในการกระทำการที่ดังกล่าวของเด็กและเยาวชนและเผยแพร่วิธีป้องกันหรือทำให้การกระทำการดังนี้ลดน้อยลง

(๙) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลซึ่งสั่งตามกฎหมายอื่น

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระบบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๗ ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับผิดชอบในการทั้งปวงตลอดจนการปกครองบังคับบัญชาพนักงานของสถานพินิจนี้ และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานคุณประพฤติและนักสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งอำนวยหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๓๘^[๑๔] รัฐมนตรีอำนวยแต่งตั้งคณะกรรมการสังเคราะห์เด็กและเยาวชน สำหรับสถานพินิจเพื่อทำหน้าที่

(๑) ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ

(๒) ช่วยเหลือในการสถานพินิจ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระบบที่อธิบดีกำหนด

กรรมการสังเคราะห์เด็กและเยาวชนซึ่งได้รับแต่งตั้งมีภาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการดังกล่าวซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการสังเคราะห์เด็กและเยาวชนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการสังเคราะห์เด็กและเยาวชนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้ง กรรมการสังเคราะห์เด็กและเยาวชนขึ้นใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสังเคราะห์เด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามระบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุณประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ ครู และพนักงานอื่นตามที่จะได้มีกฎกระทรวงระบุตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร

มาตรา ๔๐ เมื่อสามีค้ำพากษาหรือค้ำสั่งในคดีอาญาให้สั่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปอยู่ในความดูแลของสถานพินิจ ให้ศาลแจ้งไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามค้ำพากษาหรือค้ำสั่งดังกล่าว

สถานพินิจได้ยังไม่มีสถานที่ควบคุม ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจสั่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปฝากควบคุมเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ยังสถานพินิจอื่นตามที่อธิบดีกำหนด^[๑๕]

มาตรา ๔๑ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้เด็กหรือเยาวชน ได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญ ฝึกอาชีพหรือวิชาชีพ รับบริการด้านสวัสดิการสังคม รับการอบรม หรือปฏิบัติการงานอื่นใดให้เหมาะสมกับสภาพร่างกาย สภาพจิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลัก

(๒) ออกกฎหมายบังคับเกี่ยวกับการรักษาและเบี่ยงบันย่องเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม

(๓) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่วร้าย กระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายกระทรวง

(๔) ส่งบุคคลที่อยู่ในความควบคุมซึ่งมิใช่เด็ก ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงอันจะเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่น ไปควบคุมไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำ โดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งอันจะเป็นภัยต่อบุคคลอื่น จะส่งบุคคลดังกล่าวไปยังเรือนจำก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

(๕) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกสถานพินิจเป็นครั้งคราวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(๖) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้วออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดและรายงานให้ศาลทราบโดยเร็วถ้าศาลมเห็นว่าการอนุญาตเช่นนั้นไม่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจพิจารณาเมื่อคำสั่งตามที่เห็นสมควร

(๗) ข้ายกเว้นเด็กหรือเยาวชน ไปควบคุมในสถานพินิจอื่นหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ในกรณีที่มีความจำเป็นโดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะข้ายกเว้นเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวไปก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว ถ้าศาลมเห็นว่าการข้ายกเว้นนั้นไม่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจพิจารณาเมื่อคำสั่งตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๒ ห้ามที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้มี ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าแผนฟืนฟูพิเศษเพื่อปรับพฤติกรรม

(๒) ตัดสิทธิประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจอำนวยให้บางประการ

มาตรา ๔๓ ให้มีคณะกรรมการสาขาวิชาชีพประจำสถานพินิจ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพ ด้านจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ สาธารณสุข และการศึกษา ด้านละหมาดหนึ่งคนมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการสถานพินิจในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การจำแนกเด็กและเยาวชน

(๒) การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย

(๓) หน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการสาขาวิชาชีพอย่างน้อยก็หนึ่งท้องไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจและในแต่ละสถานพินิจอาจมีคณะกรรมการสาขาวิชาชีพหลายคณะก็ได้

คุณสมบัติ ลักษณะที่องค์ห้าม การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสหวิชาชีพให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสหวิชาชีพที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่สถานพินิจ ให้ได้รับค่าป่วยการค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๔ สถานพินิจต้องจัดให้มีการแยกเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมดังต่อไปนี้

(๑) แยกเด็กหรือเยาวชนหญิงและชายให้มีที่อยู่ต่างหากจากกัน

(๒) แยกเด็กหรือเยาวชนตามอายุ พฤติกรรม และความร้ายแรงของการกระทำความผิด

(๓) แยกเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีลักษณะที่อาจเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่นไว้ต่างหาก

การแยกเด็กหรือเยาวชนในสถานที่อื่นนอกจากที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๕ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามายืนกลับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล

มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่รับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในความควบคุม รายงานความประพฤติ สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและเรื่องอื่น ๆ ที่ศาลต้องการทราบหรือที่เห็นว่าหากควรทราบต่อศาลไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนต่อครั้ง หรือภายในระยะเวลาเริ่วกว่านั้นตามที่ศาลสั่ง

มาตรา ๔๗ ให้พนักงานคุณประพฤติมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๖ (๑) เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาและบุคคลอื่น

(๒) คุณความประพฤติเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล ตลอดจนดูแลอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่างคุณประพฤติ

(๓) อดอส่องให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุณความประพฤติตามที่ศาลกำหนด

(๔) ให้คำแนะนำแก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยในเรื่องการเลี้ยงดู อบรม และสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน

(๕) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจะต้องบังคับใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในคดีแพ่งที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย เพื่อรายงานต่อศาลตามที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมาย

(๖) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (๑) และ (๕) เพื่อเสนอต่อศาลตามที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ศาลสั่งเกี่ยวกับคดีเยาวชนและครอบครัวหรือที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมาย